

Posudek vedoucího diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Bc. Eva Matoušková

Název práce: **Vzdělávání jedinců s diagnózou Aspergerův syndrom**

Vedoucí práce: Mgr. Martina Švandová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Tereza Komárková, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 83

Počet stránek příloh: 28

Počet titulů v seznamu literatury: 37 včetně internetových zdrojů a legislativních dokumentů

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

	X		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

			X
--	--	--	---

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	X		
--	---	--	--

Metody práce

Metodologie (logika výzkumu; řídicí formulace; stanovení cíle apod.)

		X	
--	--	---	--

Vhodnost použitých metod v celku práce

		X	
--	--	---	--

Využití výzkumných empirických metod

	X		
--	---	--	--

Využití nevýzkumných praktických zkušeností

	X		
--	---	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

		X	
--	--	---	--

Vyváženost a logická souvislost teoretické a praktické části

		X	
--	--	---	--

Návaznost kapitol a subkapitol

	X		
--	---	--	--

Odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

		X	
--	--	---	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

		X	
--	--	---	--

Celkové hodnocení práce:

Předložená diplomová práce svým obsahem přispívá k tématu vzdělávání dětí s poruchami autistického spektra. Autorka si vytyčila ambiciózní cíl – zjistit míru pocitové i teoretické připravenosti pedagogů na práci s dětmi s Aspergerovým syndromem. K tomu též zacílila studium literatury i následný výzkum. Vysvětlila základní pojmy, uvedla oblasti psychiky, jež Aspergerův syndrom ovlivňuje, zamýšlela se nad organizací výuky ve třídách s dětmi s touto diagnózou a nad možnostmi jejich integrace.

V praktické části autorka uvedla závěry kvantitativního výzkumu, v němž se snažila najít odpověď na otázku, zda mají pedagogové potřebné znalosti o Aspergerově syndromu a zda se na vzdělávání dětí s Aspergerovým syndromem cítí. Empirické šetření založila dotazníkovém šetření se 72 respondenty – učiteli v základních školách v Praze, doplňkově pak na polostrukturovaném rozhovoru s několika učiteli. Množství získaných dat pak jednoduchým způsobem zpracovala do tabulek absolutních a relativních četností odpovědí. Závěry šetření pak přinesly zjištění, že na některé otázky týkající se vědomostí o projevech Aspergerova syndromu, informací o možných podpůrných opatřeních a znalostí organizací zabývajících se poruchami autistického spektra učitelé často nedokázali odpovědět, tedy že jejich teoretická připravenost není dostatečná. Právě tak otázka, zda se pedagogové cítí být připraveni na práci se žáky s Aspergerovým syndromem, byla zodpovězena negativně.

Na předložené práci oceňuji:

1. Samostatnost při zpracování výzkumu.
2. Získání poměrně velkého vzorku zkoumaných osob ke spolupráci.
3. Snahu o získání informací z pedagogických fakult, zda a v jaké míře jsou v předmětech speciální pedagogiky zařazena témata týkající se Aspergerova syndromu.

K textu mám tyto připomínky:

1. Výzkumný cíl měl příliš vysokou ambici – bylo posuzováno několik faktorů najednou, pokud by autorka chtěla získat poctivá data o vědomostech učitelů o Aspergerově syndromu, musela by vytvořit podrobnější vědomostní test a vedle něj dotazník týkající se názorů učitelů k dané problematice.
2. Kvantitativní výstupy jsou v práci uvedeny, shrnuty, ale dále s nimi nebylo důkladně statisticky a interpretačně pracováno.
3. Zásadní výhradu je nutno uvést k tématu a názvu práce – autorka původně zamýšlela využít svých znalostí nabytých při zpracování bakalářské práce a diplomovou práci (rozšířenou zejména o empirickou část) zpracovat na podobné téma. Konečná podoba práce ale nese název (v rozporu se zadáním v SIS) zcela identický jako byla bakalářská práce.
4. S výše uvedeným souvisí i další zásadní nedostatek – v diplomové práci je na několika místech (např. str. 35) řádně citován odstavec právě z bakalářské práce autorky, avšak při srovnání obou prací je zřejmé, že pasáže, které byly z původní práce převzaty, jsou mnohem delší, než je uvedená citace. Často jsou to celé kapitoly, lze říci, že většina teoretické části diplomové práce je bez řádného citování nebo parafrázování převzata z bakalářské práce.
5. S ohledem na to, že se v posledních letech poměrně značně posouvá paradigma speciální pedagogiky, nestačí již hovořit o integračních snahách ve vzdělávání, neboť trend je nyní ještě více inkluzivní. Pakliže jsou tedy zmíněny v kapitole 5.1 organizační formy výuky ve třídách, kde jsou žáci s Aspergerovým syndromem začleněni, bylo by nanejvýš vhodné uvést možnosti v kontextu podpůrných opatření dle školské legislativy platné od r. 2016 – i v tomto ohledu je recyklace textu bakalářské práce prohrávkou, neboť chybí aktualizace informací.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Kromě reakcí na výše uvedené připomínky navrhuji pro diskusi tuto otázku:

Lze nějak zjištěné závěry (anebo věci, které např. vyplynuly mimochodem) zužitkovat? Co považujete za výzkumně nejvyužitelnější závěr – kdybyste měla tu možnost, jakým směrem byste výzkum dále směřovala?

Doporučení k obhajobě: i přes uvedené zásadní nedostatky práci doporučuji k obhajobě

Navrhovaná klasifikace: 3-4, dle průběhu obhajoby

Datum, podpis:

22.1.2018

Martina Švandová